ՕՐԱԳԻՐ

10ՓՐՃ. Կ. ՊՕԼՍԻՍ 10 ՓՐՃ.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՋԳԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

Ե. ՏԱՐԻ 1290 ՇԱԳԱՆ 24 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 4 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1873 Ն. Տ. ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 16 ԹԻՒ 1056

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կը լսեմք թէ կրօն. ժողովոյ Դիւանը երեկ վաղմ. Տատեան Ծարութիւն պէյին, իբրև ատենապետ ընդհ. ժողովոյ, նամակ մ'ուղղեր է հրաւիրելով ընդհ. ժողովոյ Դիւանը Ազգին ներկայ ազգնապալից և ցաւալի վիճակին մէջ հարկ եղած միջոցները ձեռք առնելու համար միաառեղ խորհրդակցելու, իսկ Ծարութիւն պէյ կը պատասխանէ թէ ինքն արդէն իւր ատենապետութենէ հրաժարման գիրն Խրիմեան օրբազանին ղրկած ըլլալով, չը կրնար իբրև ատենապետ իրեն ուղղեալ հրաւէրին պատասխանել։

Ասոր վրայ կրօն. ժողովոյ Դիւանը որոշեր է յառաջիկայ ուրբաթ վաղուան օրը Ղալաթիա կրօն. ժողովը գումարման հրաւիրել պէտք եղած միջոցներուն վրայօք խորհրդակցելով որոշում մ'ընելու։

Կիմանամք նաեւս թէ մայրաքաղաքիս քանի մը թաղերուն կողմանէ ալ քահանայից պատգամաւորութիւնները պատրաստուեր են ներկայանալ վաղը կրօն. ժողովոյն, իրենց թաղին ցաւալի կացութիւնը ներկայացնելով՝ դարմանը և յուզման պատճառին ժամ յառաջ բարձումը խնդրելու։

Թէ ինչո՞ւ Ազգ. ժողովոյ գումարման դռնփակ ըլլալուն դէմ արգելք ներ կը յարուցանեն և Ս. Պատրիարքի հրաժարումը կը փութացնեն, մեզ ուղղած հեռեւեալ յօդուածը լաւ բաւականին կը բացատրէ ըսդ.։

Տէր

Տրամաբանելու հարկ չկայ, որ Ազգային ժողովոյ գումարման ընտրական ընդիրքը՝ ոմանք ձախողակի կը մեկնեն, և հասարակաց ողջմտութիւնը վրդովելով, հերձուած և բաժանում կը ձգեն Ազգին մէջ, Պատրիարքական գահուն չքեղութիւնը ժխորին աղաղակներուն մէջ փնտռելէ աւելի, ապէկ չէ՞ որ ժողովրդական քուէովը ընտրուած Ազգ. ժողովին ծափահարութեամբն իր փայլն ու արժանիքն ունենայ։

Խնդիր է թէ Պատրիարք և Փաղ. ժողով զիրար կամբաստանեն, և քան Օտեան էֆէնտիի երկուսաեռք ամբաստանութիւններ կան պատճառաբանեալ, Ազգ. ժողովը այդ ամբաստանութեանց պատճառները քննելու համար Յանձնաժողով մը կարգեց, որոյ քննութեան արդիւնքն ինքը պիտի լուծէր. ինչո՞ւ ուրեմն չեն թողուր որ Ընդհանուր ժողովը իր արդար իրաւունքն 'ի գործ դնէ. իսկ թէ կըսեն դռնփակ ատեանի մէջ և ոչ դռնփակ, բնաւ իսկ անտեղի է այս առաջարկութիւնը և անօգուտ։

Ո՞ւր կուզեն թող դատուին այդ երկու ամբաստանեալներն, հերիք է որ երկուքն ալ դատաւորին ատեանն եկած են, և դատաւորն իր անաչառութեան փորձը քանիցս տուած։ Եթէ Ազգի շահ և օգուտ կը պահանջեն մեզ ներկայ ընդհանրական խնդրոյն մէջ մեծ բան մ'ընել, այն իսկ է ըսել Ս. Պատրիարք Հօր թէ՝ արի' եւ դատաւորին ատեանը և ամբաստանած Փաղ. ժողովոյդ հետ դատ վարէ, տե՛ս, քանի՛ ապօրինի յանցանքներ ծանրացած են վրադ, փութա՛ զատոնք ջնջել, և հասարակաց շահն ինչ որ կը պահանջէ՝ զայն ընել, թո՛ղ դռնփակ ատեանի մէջ նախ դատաւորը, դնա ճակատաբաց դատուէ ոսոխիդ հետ, որ Ազգ. ժողովը իր վճիռը տայ. ինչո՞ւ այդ երկիւղն ու սարսափը։

Դատն ուր ալ ըլլայ դատաւոր' ընտած է, և կարելի է որ երկու ամբաստանեալներու դատաստացութեան ատեն մէկուն բարեկամը, որ միւսին թշնամին է, հոն ներկայ գտնուի. Այլ թէ ըսեն, ամբաստանութիւնն ընդհ. Ազգին երկու մեծ պաշտօնակալացը վրայ ծանրացած է, հերիք է որ դատաւորին ատեանն եկած են և մեզ անկ է անոր վճռոյն սպասել. կուզէ այդ դռնփակ և կամ դռնբաց ատեաններու մէջ որոշուած ըլլայ, դատաւորին անաչառութեան վրայ երէք կասկած մը կայ՝ այն ըսելու է։

Դատաւորը կըսէ թէ խնդրոյ քննութենէն ստիպեալ դռնփակ ատեանէ մէջ պիտի դատեմ զանոնք, հասարակաց շահն այսպէս կը պահանջէ. ինչ կայ այս առաջարկութեան մէջ՝ որուն այլ ընդ այլոյ մեկնութիւններ կը տըրուին։ Շահ մ'է որ պիտի քննեմք, ինչո՞ւ այդ շահը յումպէտս զոհեմք։

Այսօր մեկ խօսքով Պատրիարք և Ազգ. ժողով պատասխանատու ըլլալ կուզեմք որ մին գահընկէց ըլլալով միւսն 'ի գահ վերամբառնայ, սպասելու եմք որ դատաւորն այս երկուքէն որո՞ւն պիտի տայ իրաւունքը, ապա թէ ոչ խուժանին աղաղակներուն զոհել այդ իրաւունքը, ատի պարզապէս ըսել է թէ՝ Պատրիարքը թող չը դատուի Փաղ. ժողովոյ հետ, ինչո՞ւ, Պատրիարքն ինք կուզէ դատուիլ, Փաղ. ժողովն ինք կուզէ դատուիլ, և մեք չը թողումք զայդ, ատի հին աշխարհի բռնաւորները կընէին։

Թողունք դատաւորին մեր իրաւանց պաշտպան կանգնելու իրաւունքը, թողունք որ նա մեր շահը, իբրև իրենը նկատելով, արդարութիւնն ակներև ցըցընէ. դատարանն ուր որ կուզէ թող հոն փոխադրէ, դատն ինչպէս կուզէ այնպէս թող վարէ, հերիք է որ ամենուն իրաւունքն իրեն տայ, թող դըռնփակ ատեանի մէջ դատէ, կ'օգտէ որ դատաւորն անկողմնակալ և ամբաստանեալք Ազգ. շահուց ոտնակոխ ըլլալուն և չըլլալուն վրայ հիմնած են իրենց ամբաստանութիւնները։

Ըսի և դարձեալ կըսեմ, երէք մեք մեր ժողովրդային օգուտը մեր անձին բնական շահէն վեր կը դասեմք իրաւամբ, պարտիմք Ս. Պատրիարք Հօր և Փաղ. ժողովոյ ըսել թէ՝ «Գացէք դատաւորին ատեանն, ուր երկու ամբաստանեալք ազատօրէն կրնաք յառաջ տանիլ ձեր դատը, երկուքդ ալ Ազգ. շահը ձեր դատաստացութեան նիւթ ընա-

րած է՛ք, ահաւասիկ առեանը, տես-
նենք ձենէ ո՛ր մէկը այդ չահը ապահով
վիճակի մը մէջ դնելու համար իր թա
փած քրտինքը պիտի կրնայ արդիւնա-
ւորել. մենք դուրսը դատաւորին վրճ-
ռոյն կ՛սպասեմք, և դուք ներսը դէ-
ռընփակ դատուեցէք։ » Ապա թէ ոչ
աղմուկներ, ձայներ բարձրացնել դա-
տաւորին դէմ. առի Աղգ. ընդհանրա
կան չահուն արդելքներ յարուցանել և
Ս. Պատրիարք Հօր անկումը փութացը-
նել է. մի՛ այսպէս, թողո՛ւնք որ ուշա
նայ այդ օրը, որ մօտեցած իսկ է։

ԲԱՁՆ

Իմացանք թէ ուրբաթ օրուան ընդհ.
ժողովոյն դռները բռնաբարողներէն մին
Մահմուտ բաշայի գլուխը թօհաֆճի
ձանիկ աղային խանութը բազմութեան
առջև յայտարարեր է թէ՝ մէկ քանի
օրէն Օրագրոյ տպարանը պիտի կոխենք
ու մամուլն և ամենայն ինչ խորտակենք։

Պրաւօ՛ քաշուեցանցդ ուրեմն։

Երէկ հետևեալ ցաւելուածը հրա-
տարակեցինք։

Աղգի մը ծառայող պաշտօնեային ուղ
ղի ալ ըլլայ՝ պէտք է խղճիւ և անկեղ-
ծութեամբ ծառայէ։

Պաշտօնէին մէկ ոլորապտոյտ խօսքն
ու գործը՝ պաշտօնէին ամբողջ խօսքին
ու գործոյը վրայ անվստահութիւն կը
հրաւիրէ։

[illegible] հաւատարիմ է՝ իւր վրայ աղգէն պէտք
եղած հանրական վստահութիւնը քիչ
կամ շատ ձեռսեալ տեսնելուն պէս՝
պէտք է որ իւր հրաժարականը տայ
անվերջօրէն և չընդունի պաշտօն բնա-
կանոն օտիպմամբը՝ մինչև որ հանրա-
կան վստահութիւնը վերահաստատեալ
չը տեսնէ։

Այս այսպէս ըլլալով տեսնենք թէ՝
Ս. Պատրիարքին հրաժարականը կը հա-
մաձայնի՞ ասոր։

« Հրաժարելու զոհողութիւնը, կըսէ
« Ս. Պատրիարքը, ազգին խառնվեալ վի-
« ճակը առաւել ևս կը յուզէ։ »

Եւ կը հետևցընէ,

« Այս զոհը միմիայն խրիմեանին բա-
« ժինն է։ »

Ուրեմն խրիմեան որոշած էր ազգին
վիճակը խառնվել իւր նախկին ոլորապը-
տոյտ հրաժարականաւը, այժմ ալ որո-
շած է առաւել ևս յուզել իւր երկրորդ
ոլորապտոյտ հրաժարականաւը։

Արդարև ալ յաջողած է յուզել և
պիտի յաջողի տակաւին, վասն զի Ս.
Պատրիարքը իւր վերջին հրաժարակա-
նաւը՝ այն է զոհովը՝ պատերազմ կը հը-
րատարակէ երեսփոխանաց մեծագոյն
մասին հետ՝ նոյն իսկ դիւանին դէմ։

Դիւանը ըսաւ և Ս. Պատրիարքը
զայն հրատարակեց երեսփոխանաց սեպ-
տեմբեր 25ին թէ՝

« Դիւանը այսօր երջանիկ կը հա-
« մարի զինքը, Ձեր Սրբազնութեան
« հաղորդելու թէ՝ հանրապետն սոռ-
« րագրող երեսփոխանք հանդիսական
« ժողովրդեան ճնշումն ազատ մնալու
« միտք և դիտաւորութիւն ունեցած
« չեն։ »

Ասոր դէմ Ս. Պատրիարքը իւր
հոկտ. 2ի տուած հրաժարագրին մէջ
կ՛ըսէ՝

« Յիսուն և մէկ երեսփոխանք ճըն-
« շո՜մ հրապարակեին. անհնազանդ չէր այդ
« անո՜ղ օգոստոս 24ին Պատրիարքա-
« կան վերահաստատութեան կապը խը-
« զելու համար էր։ »

Արդ երբ մէկ կողմէն Պատրիարք-
եան թերթերն ղժողովուրդը կը դըր-
դռեն կեղծ ճնշման դէմ, երբ միւս
կողմէն դիւանը ճնշման կեղծիքը հեր-
քելով պղտորեալ մտքերը հանդարտեցը-
նել կուզէ և երբ անդիէն Պատրիարքը
երեսփոխանք ճնշո՜մ հրատարակեցին
կ՛ըսէ և իրօք ալ երեսփոխանական ժո-
ղովոյ դռները կը ճնշուին և խռովա-
յոյզներն անպատիժ կը մնան։ Ի՞նչ ը-
նել պէտք է։

Անհատական կարճ ճանրան։

Անհերքելի ճշմարտութիւնը քուէի
չը դրուիր։

Ս. Պատրիարք իւր հրաժարականին
մէջ կըսէ՝

« Բայրա՛կ ճմպռո-ին է՝ թէ խրիմ-
« եան ոչ ևս է Պատրիարք Հայոց։ »

Արդ եթէ Բայրա՛կ ճմպռո-ին է,
ուրեմն անքուէարկելի է. հետևաբար
ատոր ընդհ. ժողովին քուէովն ընդուն-
ուելու կամ չընդունուելու բնաւ երբէք
հարկ չը կայ։

Ընդհ. ժողովին համար խրիմեան
Պատրիարք է՝ եթէ խրիմեան ինքը Պատ-
րիարք է։ Ընդհ. ժողովին համար խը-
րիմեան Պատրիարք չէ՝ եթէ խրիմեան
ինքը Պատրիարք չէ։

Ժողովրդեն ալ որ կոզէ խրիմեանի
Պատրիարք մնալը՝ թող երթայ համոզէ
զինքը որ իւր հրաժարականը եա առ-
նէ. ով որ չուզէր խրիմեանի Պատրիարք
մնալը՝ դարձեալ թող երթայ և իւր
ընորհակալութիւնը յայտնէ անոր իւր
Պատրիարքութեան օրով տեսած բարի
գործերուն համար և ցաւակցութիւն
սխալանացը համար։

Ընդհ. ժողովին այս բացարձակ հրա-
ժարականի խնդիրը իր սեղանին վրայ
ընդունելով՝ թէ՛ ի նպաստ և թէ ան-
նպաստ քուէարկութեան դնելու ձեռ-
նարկելուն պէս՝ վտանգը թէ օրինաւո-
րապէս թէ ապօրինաւորապէս՝ իր դու-
ռը հրաւիրած պիտի ըլլայ։

Սակայն Ս. Պատրիարքին ալ կը մը-
նայ նախ իրրև բացարձակ ճշմարտու-
թիւն՝ իւր հրաժարականը մատուցանել
Բ. Դուռը առանց Ընդհ. ժողովին սպա-
սելու, վասն զի բացարձակ ճշմարտու-
թիւնը անվիճաբանելի է։

Երկրորդ դրել Պօլոյ բոլոր եկե ղեց-
եաց՝ որ իւր անունը Ս. Պատարագի մէջ
այլ ևս հրաժարեալ Պատրիարք յիշեն։

Երրորդ՝ հետևելով իւր նախորդաց
հրաժարական տալու միջոցին բռնած
ընթացքին՝ ամենայն առնելէ զադրե-
լով իւսկիւտար անցնիլ հրաժարեալ
Պատրիարքաց յատուկ տունը նստելու։

Երբ Ս. Պատրիարքն ասոնք ընէ,
այն ատեն կրնանք համոզուիլ թէ՝ իր
բացարձակ ճշմարտութիւն ըսածը բա-
ցարձակ ճշմարտութիւն է և իրօք խա-
ղաղութեամբ կուզէ հրաժարիլ աթոռէն
իւր յաջորդացը բարի օրինակ մը թող-
լով։

Ահա այս է մեր կարծիքը, այսինքն
Ընդհ. ժողովոյն իր ձեռքը այս հրաժա-
րականէն բոլորովին քաշելով իրրև բա-
ցարձակ ճշմարտութիւն՝ ազգին թո-
ղուլ անոր եա առնել տալու գործը՝
ինք իր մէջ անտարբեր մնալով այդ
մասին։

Ոմանք տակաւին կուզեն եղեր այս
ու այն հաւատացնել թէ խրիմեանի անկ-
ման հեղինակ ու գրգռիչ տակաւին
փափաքեան և բրիստոսատուր էֆէնտի-
ներն են։

Անցան այն օրերն և շատ անցան,
մանաւանդ եթէ գիտնանք թէ իրօք
ատոնք են՝ առաջին հարուածը մեր
կուտանք ատոնց։

Խրիմեանի անկման հեղինակ ու
գրգռիչ անոր այն անխելք բերեկամ-
ներն են՝ որք անցեալ ուրբաթ օր Ընդ-
հանուր ժողովոյն դռները վերջին ծայր
բռնաբարեցին։

Խրիմեանի անկման հեղինակ նոյն
ինքն խրիմեանն է՝ որ անցեալ ուրբաթ
օր Ընդհ. ժողով հրաւիրեց և որոշեալ
ժամուն չիջաւ խորհրդարան և վերն
տպատեց մէկ քանի ժամ ընդդիմանալ
ով առ ամբոխն յորդոր կարդալ։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒԹԻՒՆ

ԳԱՂԳԻԱ

Բարիզ 14 հոկտ.

Պ. Բանք երեսփոխանը, որն որ
գատաստանի ենթարկուելով փախուստ
տուեր էր Գաղղիայէն, մահուան դա-
տապարտուեցաւ։

Ազգային ժողովոյ ձախակողմեան ե-
րեսփոխանք հոկտ. 27 ին՝ ի ժողով պի-
տի գումարուին։

Պաղէնի հարցաքննութիւնն սկսաւ։
Հարցաքննութեան մէջ յայտնուեցաւ
թէ մարշալ Բազէյնը չ՛ուզելով Բրուսիաց-
ւոց պաշարման գիծը ճեղքելու համար
Մէցը պաշարողներուն դէմ յարձակումը
ընել, թշնամին բերդին շուրջը բըռ-
նել կենալն աւելի նախամեծար համա-
րեր է։

Բարիզ 13 հոկտ.

Պ՛ոտ ըէմիւզա, Թիւրինեի, ժիւս-
Բուշօլ և Ըէյմոնտ հանրապետական
ընտրելիներն ստուար մեծամասնու-
թեամբ մը երեսփոխան ընտրուեցան։

Միապետականաց մէջ համաձայնու-
թիւնը դեռ կը շարունակէ։ Կ՛ըսուի
թէ մինչև ուրբ օր կացութիւնը բոլորո-
վին կը պարզուի։

Կառավարութիւնը միշտ չէզոք դիրք
մը կը պահէ։

Օսմանեան նոր փոխառութեան յայտողութիւնը Բարիզի մէջ ապահովուելէ։ Քրէտի–Մօպիլիէ Պանքային գրասեն եակներուն առաջը անթիւ բազմութիւն մը կ'սպասէր ստորագրելու։

Փոխառութեան դումարն ամբողջ ստորագրուեցաւ։ Ա՛ժամանակներ բաժնեթղթերն թէեւ շրջաբերութեան հանուած չ'են դեռ, սակայն փոխառութիւնը Բարիզի մէջ 3/8 էն 5/8 գլուխ կ'ընէ։

Լոնտրայի մէջ չահագիտաց կողմանէ ստորագրողները քիչ եղան։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Պէրլին 14 հոկտ.

Պապը Գերմանիոյ կայսեր նամակ մը դրելով կը դանգատի կաթոլիկութեան դէմ կայսեր կառավարութեան ձեռք առած միջոցներուն դէմ։ Ն. Սրբազնութիւնը լսեր է թէ այս միջոցները որք գահը կործանելու միայն կրնան ծառայել, առանց կայսեր հաճութեանը որոշուելով ընդունուեր են, ուստի կը խնդրէ որ հաբկ եղած հրամանը չնորհէ դադրեցնելու համար զայդ։

կայսրն, իբր առ այս տուած պատասխանագրոյն մէջ կ'ըսէ թէ Ն. Սրբազնութիւնը լաւ տեղեկութիւն չէ առեր. եկեղեցականաց դէմ թշնամաբար վարուելու հարկը բացատրելով, կը յայտնէ թէ ինքը օրինաց հեղինակութիւնը պիտի պահպանէ ամենուն ալ դէմ, ո՛վ ոք ալ ըլլայ այն, և կը յուսայ թէ պապն ալ լաւ իմանալով եղածը վախճան մը կուտայ եղած յուզմանց որք բնաւ կրօնին հետ վերաբերութիւն չ'ունին։

Պ. Սիտօվ գինուորական աշխատ հադէտը վախճանեցաւ։

Տրէզտա 13 հոկտ.

Սաքսոնիոյ գահաժառանգ իշխանին հեծած կառքը չրջելով, իշխանը ինկաւ վիրաւորուեցաւ։

ԱՆԳԼԻԱ

Լոնտրա 14 հոկտ.

Պանքայէն 295 000 ոսկի դուրս եւ լաւ Ամերիկա ղրկուելու։

ՄԻԱՑԵԱԼ–ՆԱՀԱՆԳԻ

Նիւ–Եօրք 13 հոկտ.

Կրանթ նախագահը միտք ունի հրաման քնել Գանձուն որ վճարմունքներն նորէն առնէուն իրական դրամով քննել սկսի։

ՍՊԱՆԻԱ

Մատրիտ 13 հոկտ.

Ալֆոնսեանք ամենայն փութաջանութեամբ կ'աշխատին Ասթուրիոյ Ալֆոնս իշխանը գահուն վրայ բարձրացընելու։

Զրոյց կայ թէ Քուպա կղզւոյն մէջ արիւնահեղ պատերազմ մը տեղի ունեցեր է կառավարութեան զօրաց և ապստամբաց մէջ տեղը։

Մատրիտ 14 հոկտ.

Քարլոսեանք Արակոնի մէջ Ամբոստ թալէ վրայ յարձակելով ետ մղուեցան։

ՆԵՐՔԻՆ

Մեծ Եպարքոսի խորհրդականը անձնական տկարութեան պատճառաւ երկուշաբթի օրուընէ՝ ի վեր դուրս ելած չ'ունի։

— Օսմանեան նոր փոխառութեան համար կ. Պոլսոյ մէջ ընդամենը 2 միլիոն լիրայի համալսատորագրութիւն մը գոյացեր է. իսկ բոլոր եւրոպական հըբատարակաց վրայ եղած ստորագրութեանց գումարը 8 միլիոն լիրայի, այսինքն փոխառութեան անուանական ամբողջ գումարին 2/3 մասին հասեր է։

— Միրզա Հիւսէյին խան՝ Րէյտի կառավարչութեան պաշտօնէն առանց հը րաժարուելու՝ թէհրան հասնելով, շահէն հրաման ընդուներ է յիշեալ քաղաքը կենալու։ Կ'ըսուի թէ Միրզա Հիւսէյին խան նորէն Սատրազամութեան պաշտօնին պիտի բարձրանայ։

— Անցեալները Պօլսոյ բանտէն փախչող երեք բանտարկեալները, որոնք Մանօլի աւազակապետին խմբէն դանուելով բանտարկութեան դատապարտուած էին։ Եէնիքէօյի մէջ բռնուելով, նորէն քննութեան մը կ'ենթարկուին, որմէ երևան կ'ելլէ թէ բանտարկեալք 3 բանտապահներու 300 ոսկի տալով կաշառեր են զանոնք, փախուստին դիւրացնելու համար։

— Շաբաթ առաւօտ Հայտար–Բաշայի չոգենաւը դամուրչէն մեկնելու միջոցին նաւակ մը կը շրջէ, որոյ մէջի ճանապարհը ծովը կ'իյնայ, սակայն օգնութեան հասնելով կ'ազատեն զայն։

— Թունուզլոս Մահմուտ բաշան իր բնտանեօքն այս շաբաթ օր Թրիէստէի ճանբով Եւրոպա մեկնեցաւ, որուն համար կ'ըսուի թէ իր բնակութիւնը վերջնապէս ի Բարիզ պիտի հաստատէ։

— Աւիա–Սոֆիայի մզկիթին երկու աշտարակները, որք վերջին փոթորիկէն խորտակուելով ճեղաստեր էին, շաբաթ օրուընէ շինութիւնն սկսուեցաւ։

— Բրուսիոյ դեսպանատան պատուհանէն վար իյնալով ծանրապէս ճեղաստղ Հայ բեռնակիրը, որ ինչպէս անցեալ օր ծանուցինք՝ հետևեալ օրը անմիջապէս Բրուսիոյ հիւանդանոցը փոխադրուեր էր, այս երկուշաբթի օր մեռնելով, ֆէսին մէջէն ծրար մը թուղթ կ'ելլէ, զորս քննելով կ'իմացուի թէ՝ յիշեալ բեռնակրին ասոր առնոր փոխ տուած ստակին փոխարէն առած մուրհակներու ծրար մ'է, որոց գումարը 450 ոսկիի կը հասնի եղեր։

Գերմանական դեսպան պ. տ'Ալիման հինգ հազար ղրչի նպաստ մը չնորհեր յիշեալ վախճանած բեռնակրին ընտանեացը օգնութիւն մ'ընելու համար։

— Պուլկարաց էկզարքը արտօնութիւն ստացեր է Արտաքին գործոց պաշտօնէէն, պուլկարաց Ազգային եկեղեցւոյն կառավարութեանը համար կրօնական ժողով մը կազմելու։

— Թշուառութեան մէջ ապրելու դատապարտեալ այրի հայր մը, իւր 15 տարեկան դեղեցիկ և մանկամարդ մէկ հատիկ որբ աղջիկը 70 ոսկիի վաստհամբաւ տան մը տիրոջը կը ծախէ։

Մանթա–Մարիայի լատին եկեղեցւոյն երէցը իմանալով գայս, իսկոյն հանգանակութիւն մը կը բանայ, պէտք եղած գումարը հաւաքելով, ծախուած թշուառ աղջիկը վաստակեցաւ տանտիրոջը ձեռքէն աղատելու։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Ղալաթիա 3 հոկտ.

Ըդհ. Փարա. Արժ. բաց	. .	54	3
	գոց . .	54	2
	բարձր գին . .	54	10
	ցած . . .	53	35
Րումէլի Արժ.	Ֆր.	128	
. .	Նոր .	67	
Փոխառ.	69ի	289	
.	65 ի	346	
.	63	338	
Օսմէթէ ժէնէրալ Լ. Ո.		9	27
Քրէտի Օսմ–Թիւրք	. .	3	—
Գանձատոմս 1872ի	. .	81	1/2
Օսմէթէ Օսմանե	.	5	20
Պանք տը Բօնաթ.	. . .	6	15
Քրէտի ժէնէրալ Լ. Օ.		13	17
Պանք վէրիսի	. .	3	—
Թրամվէյ	. .	11	32
Րըթօր	. . . . .	8 1/2	բարա
Դրամագղջ	. . . .	0/0	17–
Փոխնկզր.'իլմնտ եռամս		109	
. Բարիզ	. .	23.45	1/4 3/8

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմ. ոսկի 100 ղրչ. ի հաշիւ

	ղրչ.	փղ.
Ընդղ. ոսկի	109	25
Դաղղ.	87	12
Բօլ	89	10
Բարպօն արծաթ . . .	17	—
. Թղթադրամ. .	14	32
Քրըմից	51	22
Ճերմակ մէճիտ տարր.	101	17
Հինգնոց	103	35
Մեթալիք	104	—
Ղինձ	120	10

Վիէննա 13 հոկտեմբեր

Րումէլիի Արժ.	հին . .	Ֆլ.	58	75
.	Նոր . . .	.	—	—

Ռուբլի Օսթրօ-Թիւրք	— · —
Գանք Օսթրօ-Օթօման	— · —
Ազիօ	107 · 75
Փոխանակդիր Լոնտոր եւամս.	112 · 85

Լոնտրա 14 Հոկտեմ.

Անգլ. Արժ.	92 9 1/6
Օսմ. » բաց	48 1/16
գոց	48 5/16
» փոխ. 1869ի	57 · —
» » 1871ի	61 1/8
Գանք Օթօման	14 1/4

Բարիզ 14 Հոկտեմբեր

Գազ. Արժ. 3 0/0	57 · 25
Իտալ. » 5 0/0	60 · 70
Օսմ. »	48 · 70
» փոխ. 1869ի	291 · 45
Փոխառ.	92 · 87

ԱՈՒԵՒՏՐԱԿԱՆ

Լիվըրուլ 13 Հոկտեմբեր

Բամպակ Միտլ. Օրլէան	9 3/8
» ԼուՏօլէրա	6 · 1/8
Ա.յօրեայ վաճառք հակ	12000

Ընթացք հրապարակին հաստատուն

Լոնտրա 13 Հոկտեմբեր

Ափիոն	25
Մօհէր	35
Հոլանտայի չաքար	31 —
Մեռաքս	22 1/2
Ձէհրի	6 · 5
Դրամագեղձ	0/0 51/2

Նիւս-եօրք 13 Հոկտեմբեր

Բէթրօլ կազ	16 3/4

ՀԱՑ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿ ՄԸ ԿԱՄ ՎԱՐԳԵՏ ՄԸ

Որ Գերմանիա տասնեչորս տարի սորված և կրթուած, և կարող է ամեն տեսակ գիտութիւն սորվեցընել՝ կը բաղձայ դաս տալ Հայերէն, Գաղղիերէն և Գերմաներէն լեզուի, ինչպէս առանձնական աներու մէջ՝ նոյնպէս վարժարաններու մէջ։

Տեղեկութիւն առնուլ ուզողը լրագրոյս գրասենեակը դիմէ։

Ա Զ Դ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆս որ ինչպէս ասկից առաջ ծանուցուեցաւ, սեպտեմբեր 1 էն ի վեր բացուած է, 1000 բաժինէ կը բաղկանայ, և նպատակն է բաժանորդներէն ամէն ամիս հաւաքած գումարովը բաղդ (բրիմ) ունեցող բաժէթուղթեր գնել, վիճակահանութենէն զարնելիք բաղդին հաւանականութեանն սպասելով։

Բաժանորդք մէկ Օսմ. ոսկի նախնական տուրք տալով, ամէն ամիս ալ կանխիկ մէկ քառորդ Օսմ. ոսկի պիտի վճարեն չարունակ 5 տարի։

Վիճակահանութենէն զարնելիք բաղդը բաժանորդաց մէջ բաժնուելէն զատ հինգ տարիէն վերջն ալ ընկերութիւնը լուծուելուն՝ իւրաքանչիւր բաժանորդ իր վճարած ստակն ամբողջ նորէն առած պիտի առնէ։

Ստորագրութեան տեղն է Պօլիս Ֆինճանճըլար ճատէսի Խուսուֆեան խանի դիմացի կարգը Պետրոս էֆէնտի Բափաղեանի վաճառատունը թիւ 34։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնել ուզողը վերոյիշեալ վաճառատունը պէտք էդիմել։

Նախագահ
Բաժանորդական Ընկերութեան
Մուգիւս Աբրահամ Էան

JOB

ԲՈՒՆ ԺՕՊ
ՍԻԿԱՐԻ ԹՈՒՂԹ

Կը ծախուի չափաւոր գնով Եօրկիա տիխան թիւ 8 Պաղնէ—Գարու։ Շատ գնողներու համար բաւական զեղչ կըլայ։

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

ի Կ · Պօլիս Պահճէ—Գափուլ

Մեծ Մաքսատան դէմը թիւ—13

—օ—

Մեծ Շահ 100,000 Ֆրանք

Մերձակայ Լատինական նոյեմբեր 1ին Գերմանիոյ կօթա քաղքին մէջ քաշուելիք Գուքրէչի պարգեւաւոր փոխառութեան Արժէթղթոց վիճակահանութեան Բաղդապոմբերը կը ծախուին մեր Դրամատունը շահաւոր պայմանօք։

Թէ Թուրքիոյ և թէ օտար տէրութեանց ամեն տեսակ Արժէթղթոց փոխանակութիւնք կ'ընէ մեր Դրամատան մէջ, նոյնպէս նաև անոնց կտրոնները կը ղեղչուին գոհացուցիչ կերպով, բոլոր Արժէթղթոց մինչև հիմայ տեղի ունեցած վիճակահանութեանց վրայ մանրամասն տեղեկութիւն կը տրուի յաճախորդաց։

Տէմիրճափուլեան և Չօպանեան Ընկ.

ՅԱՋՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՑՆ ԻՐՈՒՄԱՂԷՄԻ

ի Յակոբայ Առաքելոյ տեառն եղբօրէ մինչև ցմերս ժամանակ

Աչխատասիրութեամբ Բառնաբաս Վարդապետի Գանձակեցւոյ

Ի Միաբանութենէ

Սրբոյ ուխտին Սրբոց Յակոբեանց

Տպագրութիւն Ց Գավաֆեան

Այս տետրակը քառածալ մեծ դրքոյ 106 էջերէ կը բաղկանայ · պարուց նակութիւնն է խիստ հետաքրքրական 120 էն աւելի պատմական յիշատակներով լի, թէ և համառօտ ·

Այս տետրին վերջն ալ առաքելոց յաջորդութիւնը դրուած է, նա և ընդարձակ քրիստոնէական մ'ալ ունի ցանկէն առաջ,

Այս յիշատակարանը չկրնար թա-

քըստի մնալ հայրաւինչ և հետաքրքիրը անձանց աչքէն, թանդարանաց յատուկ մէկ զարդն է · Արժ. Բառնբասվարդապետ իր քանկէն տուժելով աշխատեցաւ և հրատարակեց այս դէրքոյկը · ինչպէս որ յառաջաբանին մէջ ալ խօսած է ։

Գինն ալ խիստ դիւրամատչելի ըլլաւ քիչ մը ջնաս յանձնառու ըլլալով կը ծախուի եղբարց Գավաֆեան գրանոց և ամեն հայ գրավաճառաց քով · ի գին 3 ղրշ։

ՐԻՀԳԼՒԻ ԼԻՄԱՆԸ ԹԻՒՐՔԻ
ՓԻԹԱՊԸ ԹԱՄԸ

ԳԱՎԱՑԻՏԻ ԱՐԱՊԻՅԷ

Կրմուխիւն Տաճկերէն լեզուի անուն դասագրքիս յառաջաբանութեանը մէջ · խոստացածս ահա կատարեցի · Առաջորդ թիւրք · լեզուի անուամբ տասներկու հատոր դասագիրք յօրիենելով, որոնցմէ սոյն իններորդը առանձին անգամ հրատարակած ըլլալով կը նշանակեմ Ազգ · մանկտւոյն ։

Կը ծախուի 10 դահեկանի · պարագան և ամեն հայ գրավաճառաց քով ։

Պ · ԳԱԼԷՊՃԵԱՆ

ԻԼԱՆ

Ինանկա արիզ օլան սըզը իլլէթ ասղուքտան հասըլ օլմազ իսէ տէ պուքէմրք իչինտէ ֆէնուզ պիր ադրը տանի իպալրէմ օլուզ փագամ պուննու պազըսը վագիմը կէչմիշ վէ լայըգըլա թէմիզ լմուխմուշ վէ պազըսը էմ իլէ քէմիք արասընտա քամըշ աղրըյա պաշգաճա մալիւճէ օլունմազ վէ հըքսըյա Ալլահ լմաալեա նուզուլ իլլէթինտէն վէ սերագատան միւնազատան արիզ օլան եչլտէն պաշգա եալընըզ ասղուգտան հասըլ օլան տօգուզ օն սէնէլիք տախի օլատա՝ եինէ չարէսի պուլունմազ վէ էօքսիւրիւկէ վէ կէօքիւս թըքանըկընա պէլ կէվշէկլիի վէ մագաթթա բէյտահ օլան սըզըյը մայասրլա մալիւճէ վերմէք իւզրէ սարըլըքտա քէսրի մէշհուր Ուստա Սիմոն պուլունուր Մահմուտ-փաշա ճամիսինին ավլուսունտա օրթատաքի գահվէտե իքթիզա էտէնլէրին գահվէի մեզքիւրա կէլմէլէրի վէ իճապընա կէօրէ լմարիֆ վէ էտիպէսինի պագմազ իչուն պունտան ագտէմ իլան էմմիշ իսէ տէ մեզքիւր իլլէթլէրին իլավէսի իչուն պուքէրրէ եինէ իլան իտէր ։

Վէ սըզը իլլէթի 24 սաաթտա տըչարը չըգարըրըմ՝ վէ գասըգ իլլէթինին իճրասընտա պուլունուրըզ ։

ՏԷՐ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ
ՕԳՈՒԵՆ ԽՕՃՈՒԱՐԵԱՂ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Օ · ԽՕՃՈՒՍԱՐԵԱՆ
ԵՈՒՍՈՒՓԵԱՆ ԽԱՆ
ՎԵՐԻ ԾԱՐԿ ԹԻՒ 7